DEPOT LEGAL
Le DIRECTEUR GERANT
DEPOT LEGAL INDOCHINE N° A2411

NĂM THỨ BẢY 637 | MỖI SỐ NĂM XU | 癸酉年 九月十四日 | NGÀY THỨ TƯ 1 NOVEMBRE 1933

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm	4$00	8$00
Sáu tháng	2.00	4.50
Ba tháng	1.00	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BÁO-QUÁN
[illegible]
Giây-thép nói: số 62
Giây-thép: TIENGDAN HUẾ

Điều hòa không chân thật là siểm nịnh.

CÙNG NÊN KIỂU CẢI LỐI ĐIỀU-HÒA DỞ-DỔI ẤY ƯI!

Nước ta trong khoảng tân-cựu xung-đột nầy, nảy ra nhiều phái: phái thì hăng hái nhứt-định bỏ cũ theo mới, phái thì bo bo cố giữ lối cũ. Hai phái nầy tương-phản nhau, lại bên nào cũng chạy đến cực đoan bên ấy, nghĩa là cứ đi theo cái hướng đường mình cho tới cùng, như vậy thì chưa nói kết-quả ra sao mà chủ-nghĩa và hành động rõ ràng dễ thấy.

Xen vào giữa hai phái trên lại có phái điều hòa, nói tân cũng dở tân, nói cựu cũng không toàn cựu. Cái lối dở dang ấy, chun dưới lá cờ «điều hòa» mà hiện ra lắm vẻ buồn cười, nhứt là cái hạng «dơi không dơi mà chuột cũng không chuột».

Điều hòa nào có phải là việc không hay không tốt đâu. Phỏng như có nào phán đoán có trí biết tuyển trạch, đối với cái gì sẵn có của mình, cái hay thì giữ lại, cái dở thì bỏ đi. Đối với cái mới ngoài thế giới, cái gì thích hợp thì làm theo, cái gì trái với tình thế xứ mình thì khướt trừ đi, khẳng khái quả quyết một mực theo cái mục đích hạnh phúc đại đa số, mà hành động trên con đường quang minh chánh đại, ai lại chẳng tin phục.

Khổ vì tư tưởng lờ mờ, hành vi ám muội, lại đeo theo cái tục ích kỷ, mà bao nhiêu công việc thêu vẻ bề ngoài, không chỉ khác hơn mượn lầm tấm bảng để che cái túi không đáy kia. Vì thế mà cái mối dã dối kia, dấu đầu thì lé đuôi, che trước thì lòi sau, mà công chúng không sỉ còn gởi chút hy vọng vào đấy nữa, trừ ra kẻ nịnh hót kiếm nồi gạo.

Điều hòa không phải đều không hay, mà trở thành không hay chỉ vì điều hòa dã dối. Muốn thấy rõ chỗ không hay kia, một tờ báo nọ có một câu thí dụ vẽ rõ cái trạng thái ấy là: *đầu bịt khăn mà dội thêm lên trên mội cái mũ.*

Câu ví dụ trên tuy thường, mà thử suy rộng ra thì thấy được cái trạng thái điều hòa «bất nhập cách» kia. Ai có đầu tóc phía sau để giả mà nữa trước lại cúp theo kiểu kim thời, trong mặc áo dài ta mà bên ngoài chơi chưng kiểu Âu «mốt» Mỹ, mà gọi là điều hòa thì nó khó coi lắm sao? Vậy mà cái lối điều hòa ấy, hiện ở xứ ta thiếu gì! Ai có con mắt nên xét đến cái chỗ điều hòa chân chánh là tại đâu, không nên thấy cái quái trạng kể trên mà cong lưng tán phám.

X

VẬN-VĂN

Trước đây 7, 8 năm, phong trào «học Kiều» sôi nổi khắp nơi, có bài «chánh học tà thuyết» của ông *Ngô đức Kế* đánh thức giấc mê mộng kia. Lúc đó có mấy bài thi đăng ở các báo, nhiều người truyền tụng. Phong trào «học Kiều» dinh đi một khoảng trên mấy năm nay.

Nay kỳ giả đi chơi từ bắc vào nam, thấy lớp thanh niên nam nữ, nhiều người lại trầm trồ cái quốc túy truyện Kiều, vậy xin lục mấy bài thi nói trên cho độc giả cùng xem.

I

Á cả qua rồi mới chửa Âu?
Học Kiều xâm xấp bọn mày râu.
Đã mang thân thiệt nương nhà thổ,
Còn trách ông cha vụng kiếp tu.
Một khúc đoạn trường khêu lửa dục,
Mấy giềng bạc mạng chác hơi sầu.
Biết chăng hồi cụ Tiên Điền vậy,
Buồn ác là dâm ấy sự đâu.

II

Buồn ác là dâm ấy sự đâu,
Tình đâu đằng mà hiếu đâu đâu?
Theo trai gác xó lời cha mẹ,
Làm đĩ đánh thân tiếng ngựa trên,
Nghiêng nước trận cười gương mấy kiếp,
Đâm người bể sắc lội ngàn khơi.
Tiên Điền cụ nghĩ mua oai vậy,
Biết nỗi người sau dại thế ru!

III

Biết nỗi người sau dại thế ru!
Phong triều đưa giỏ chuyện phong lưu.
Vần vơ người ấy phường trăng gió,
Đan đón lòng ai cuộc bể dâu.
Nói giống khêu thiêng dân một nước,
Ảnh hưởng nhiều là tiếng năm châu.
Tiên Điền cụ có hay chưa nhỉ?
Sách dạy ngày nay đã đứng đầu.

IV

Sách dạy ngày nay đã đứng đầu,
Xâm nhau sáng bài gái nhà Ngô.
Cột đồng Mã viện xô chưa đổ,
Sóng sắc Kiều nương đắm lại vùi.
Ở điếm ngàn năm nhơ lịch sử,
Báo chương phần nữa chuyện thanh lâu.
Ai bi gọi cụ Tiên Điền dậy,
Đừng để non sông chịu tiếng vu.

V

Đừng để non sông chịu tiếng vu,
Phật nhà không lẹp lẹp người Tàu.
Trung Vương đền cũ mùi hương lạnh,
Triệu Ẩu bia còn nét chữ lu.
Thiện chẳng thầy bày bày những ác,
Ông kia không biết biết chi câu.
Tiên Điền cụ biết thời nay nhỉ,
Á cả qua rồi mới chửa Âu!

M. V. lục

KHO CHUYỆN...

Trong cuộc phản đối nhà Đông-pháp ngăn hàng trung Nam kỳ, ai cũng biết các chủ thương mãi, kỷ nghệ họ đồng tâm là đường nào.

Có một đều họ làm quá gắt mà cũng đe người là bữa 10 Octobre, nhơn ngày liên đoàn phản đối ra lệnh đóng cửa hàng, nhưng tiệm bán vàng của một anh tây ở đường Bonnard không chịu đóng. Bây giờ có mấy người tây khác giả bộ tới mua hàng, đem đồ «không thơm» vào nói, rồi có mấy người tây đi ô tô ngang qua trước tiệm nói thêm vào hai tiếng nước mắm nước, tiệm ấy phải đóng cửa ngay.

Ấy đó, anh tây buôn vàng kia cũng có thể cung cho không bà thom lợi vung nghĩa một cái gương sáng.

Viên cựu-Đốc Pourcade bị tử đánh ở grotté (Cao man) bị thương nặng, nay đã có tin chết.

Hồi tuần lễ vừa rồi, tại làng Trinh hương, huyện Thủy nguyên, tỉnh giáo sư (Bắc kỳ), có một cô gái 16 tuổi, cưa trăm chàng, bị 5 đứa trai bắn bắn.

Một chuyện dưới nầy đã thấy . . . . . .

bọn hương lý trong Nam kỳ quá ác.

Bữa 21 10 vừa rồi bà già Trần thị Hường, 63 tuổi, ở làng Phú hòa đông, vì cho thiếu chiếu ít bạc thuế, bọn hương lý bắt giải tới phó tổng Đỗ văn Binh. Tới nơi, bà cho trả một ít bạc liền đó, cầu xin rồi. Thế mà phó tổng không chịu, bắt trói, mời người đánh đập tàn nhẫn, rồi kêu bên nhà tốt hương hội đường xa có 1.500 thường lại [illegible] bà cho bà nữa.

Người rể bà được tin, chạy ra van xin, thì phó tổng đọa đã đánh. Không biết làm sao, người rể chạy tới một người Inspecteur ở Saigon bảo. Inspecteur tới thấy bà nằm rên ta trong xe bò có thì một bên mắt; con thiếp đã cách, nhưng phó tổng cũng không cho đem đi nhà thương.

ĐỌC BÀI PHÊ-BÌNH

CÁI "NGƯỜI" TÔI VỚI TỜ BÁO TIẾNG-DÂN

TRONG PHỤ-NỮ THỜI-ĐÀM SỐ 6

HUỲNH-THÚC-KHÁNG

I

Phụ-nữ-thời-đàm số 6, ra ngày 22-10-33, có bài phê bình cái «người» tôi và báo Tiếng-Dân là tờ báo do tôi chủ trương lâu nay, chỉ rõ đều tốt đều xấu mà tỏ ý khuyến khích... «Người khổ không tự biết mình»(1) (人苦不自知), nếu có ai chỉ bảo cho mình biết đều hay, mà gắng làm tới, đều dở mà chừa bỏ đi, mới nói cay là thuốc» (苦言藥也), ấy là sự ích trên đường học vấn. Tuy vậy «người câm ăn hoàng liên» (啞子吃黃連, cái mùi đắng kia chỉ mình tự biết mà không nói với ai được, nên lời suy đoán của kẻ bàng quan, dầu cho tự nhận là đúng cả mười phần mà ở trong không khỏi có chỗ «gãi ngứa ngoài giày» (隔靴搔癢).

Vì lẽ câu trên, tôi rất cảm ơn bạn đồng nghiệp đã có lòng quá yêu mà phê bình đến cái «người» tôi và tờ báo của tôi. Vì lẽ câu dưới nên tôi có mấy lời bày giải, bày giải cái chỗ lầm trong hai đều mà bạn đồng nghiệp tự phụ là phê bình rất đúng:

1) Cái «người» tôi bảo thủ và câu cần.

2) Tờ báo tôi có ba đều xấu mà hai đều chẳng không khó.

Về đều thứ 1, cái người bảo thủ và câu cần.

Tôi là một nhà Hán học mà trên 30, 40 năm nay, hoặc gián tiếp, hoặc trực tiếp, có hấp thụ nhiều ít học thuyết Âu-tây mà thực lòng hâm mộ theo đuổi. Không nói trước xa kia, chỉ nói từ tôi chủ trương tờ báo Tiếng-Dân này, những ý kiến phát biểu trên tờ báo, như chỉ vạch mậu thuyết của Tống-Nho, phô bày chỗ khuyết điểm trong Không giáo, chánh kiến thì xu trọng về dân quyền và chánh thể đại nghị, học vấn thì chú đích về thực dụng hơn là không ngôn; ngoài ra những hủ tục di truyền cùng lễ độ nhà chuyên chế, gặp nhịp là công kích mà không hề dung thứ chút nào. Trên 7 năm nay, cái «người» tôi chân tướng thế nào, ở trước tai mắt công chúng, dầu người không quen biết mà đã đọc Tiếng-Dân cũng hiểu được đại khái. Nói cho thực tình thì kẻ yêu nhiều mà kẻ ghét cũng không ít, lại có kẻ lợi dụng cái tên để làm quảng cáo nầy nọ, tựu trung độc giả cũng nhiều người lấy lòng yêu chuộng mà khuyên bảo đều hay chỗ dở, vì «nói chuyện mình là đều khó ở», nên tôi vẫn ghi lòng mà không nói, chớ không phải một bài phê bình nầy. Song tôi lấy làm hân hạnh được lãnh cái huy hiệu «bảo thủ và câu cần» thì bài phê bình nầy là lần đầu.

«Bảo thủ và câu cần» tự con mắt đeo gương xanh gương đỏ của người ngoài xem cái «người» tôi thế nào, vẫn có quyền tự do phán đoán, mà tự tôi cũng không cần chối, vì tôi vẫn nhiệt tâm Âu-hóa, tự có cái nào tuyển trạch theo sở kiến của tôi mà không khi nào theo mù; còn đối với cái văn hóa sẵn có trên vài ngàn năm ông bà ta tạo thành cái xã hội sống còn đến ngày nay, tôi vẫn nhận có đều không thích nên bỏ ngay, mà cũng có đều nên bảo thủ. Bởi vậy nên những vấn đề việc nước có một cái mục đích định trước, tự tôi cho là «vừa phải», thích hợp với thời thế hoàn cảnh xã hội ta; cứ theo con đường ấy đi lần lần mà không khi nào xiêng ngang và bước vống.

Chứng cái thuyết trên, đại loại như phiên cái án đại nhân trên lịch sử (số 421, 422) thì vạch toang cái màn kín «lộng quyền ngộ quốc» của kẻ gian hùng quyền qui kia, không cho trút cả gánh tội cho phường đại nhân nầy. Song về bên nầy thì cái gương «tiếng cười nghiêng nước, sóng sắc đắm người» làm họa cho nước nhà xưa nay, tôi vẫn không thứ. Nói cho rõ là sùng bái đại nhân một cách có mực thước, «tốt xấu không che nhau», chớ không khi nào xô rào lước dậu, nhũng mạng trợn mắt, đem ngòi bút tự nhận là khai đạo quốc dân, du quân tri thức, mà tán dương con dĩ Kiều và ca tụng dĩ Võ-hậu bao giờ. Có lẽ vì thế mà cái huy hiệu «bảo thủ và câu cần», đưa tới cho tôi chăng?

Không những thế, đã là việc đời có quan hệ chung, như việc quốc gia xã hội, mà tờ báo cũng thế, theo ý tôi thì không việc gì nên khinh suất cả, vì «một chút sơ ý của mình có thể gây sự thiệt hại cho muôn ngàn người khác», nên tôi chỉ lo không được cẩn thận mà thường ăn năn luôn. Đại loại như đi xe điện, tôi vẫn nhận xe điện là cơ khí văn minh, tiện lợi cho đường giao thông, không khi nào tôi chịu quay đầu về cái đời «kéo bò»; tôi vẫn đi, tôi cũng trông người đời cùng đi cái xe văn minh ấy. Song đối với bác lái (chauffeur) cầm máy kia, mà nhứt là những tay phụ lái, không hiểu máy móc ra sao, không có bằng chứng gì cả, chỉ học phụ trong tiệm xe ông chủ nào đó mà ngang nhiên bước lên cái xe là thả máy phóng đại, không kể sự nguy hiểm đến tánh mạng của bao nhiêu hành khách đương nằm trong tay mình, thì tôi không những nói nên cẩn thận mà còn công kích nữa kia. Đây lại là một cớ mà tôi được lãnh cái huy hiệu «bảo thủ và câu cần».

Nói chuyện «Hành-tô giòm giềng» thì tôi không tự biết tôi có thế không, chớ nói báo *Tiếng-dân* do tôi chủ trương đứng dần như «nước lã» thì tôi xin nhận. Vì nước lã xem như tầm thường mà thiếu đi một ngày đã thấy phòng hại đến sự sống của người đời. Đến như cao, đơn, hoàn, tán của mấy thầy tăng bên đạo, giá qui nhân đẹp mặt đấy mà thường ở trong có chất độc. May mà được bệnh lành thì thầy kể công, mà rủi có ai ngộ thuốc mà chết, thì bọn phước mặc chủ, thầy cứ bỏ tái tiền thuốc mà tích ngay, *Tiếng-dân* vẫn đi giữ cái chất «nước lã» kia là thế, như có tội chăng là làm được như nước mấy nước lọc, chớ không khi nào làm như thuốc thầy lang. Vậy vì cái người bảo thủ và câu cần mà *Tiếng-dân* không tới bước nào, tôi vẫn tự biết.

Đấy, tánh chất bảo thủ và câu cần của cái «người» tôi vẫn thế, tốt hay là xấu, nhường cho độc giả suy xét, chớ tự tôi thì tôi lại ngày đêm gắng gỏi cầu cho tánh chất ấy (bảo thủ và cần đã chỉ như trên, chớ không cầu) một ngày một tiến lên, không vì những cái gì kích thích bỏ ngoài mà chịu bỏ cái tánh chất tự lương tâm người cho là phải lẽ và thành thực.

Trên là bày giải cái phê bình về cái «người» tôi, hy sau sẽ nói đến cái ý ở bình báo *Tiếng-Dân*.

(1) Bài nầy tôi đã chữa thành ngũ mà không nhớ xuất xứ, xin độc giả tha cho.

CUỘC BIẾN ĐỘNG Ở XIÊM

Vì sao có biến?

Nếu muốn biết rõ vì sao có biến hiện nay, thì nên xét lại thời cuộc đã xảy ra ở Xiêm trước kia, và nhứt là xét về nguyên nhơn của cuộc cách mạng đầu tiên.

Cuộc cách mạng thứ nhứt là do bọng binh dân và đám thanh niên trí thức chống với nền quân chủ tuyệt đối.

Phải biết rằng Xiêm-hoàng cầu lòng bạn hàng Hiển-pháp, bởi vậy đã có chế độ cải cách sắp thi hành. Nhưng nhiều vị trong hoàng thân và vài ông thượng chống lại nên mới có cuộc cách mạng thứ nhứt xảy ra. Cuộc cách mạng ấy không phải chống với Xiêm-hoàng vậy.

Mối chia rẽ

Đảng cách mạng lên nắm chánh quyền được, rồi không tiến một viên đạo nào.

Một lí lâu, trong chánh giới ấy lại có cuộc chia rẽ và có hai phe: phe ôn hòa và phe quá khích.

Mối chia rẽ nầy lại kéo ra cuộc cách mạng thứ nhì hồi đầu năm nay và phái ôn hòa được thắng.

Cách vài tuần nay, phái nầy lại bị một phái khác đá lên. Phái sau đây lại theo về chủ nghĩa xã hội và gồm toàn những quan võ và học sanh ở Âu châu mới về, cả đều là thanh niên.

Bọn nầy ít lâu lại hạ mấy ông đầu bộ của mình và tự nắm lấy quyền chánh. Cuộc cách mạng thứ ba nầy do phái ôn hòa kín gây nên để chống với «phái thanh niên» ấy.

Thái độ của quân lính

Đối với vụ nầy, nhà binh giữ một thái độ khác hơn thường.

. . . . . .

Nhưng đảo Hải-quân lại theo chánh phủ nghĩa là chống với cuộc biến nầy.

Vậy là cuộc biến nầy do đám bảo thủ ở tỉnh nổi lên chống với chế độ cuộc thời ở Băng-cốc.

Xiêm-hoàng không chịu

Tối hôm cuộc biến nầy xảy ra, Xiêm-hoàng có hạ chỉ không nhận cuộc biến ấy. Người bảo là nghịch ý và khuyên dân hãy giúp chánh phủ hiện thời.

Súng nổ luôn ngày

Penang, 17 oct. — Luôn cả ngày hôm qua súng nổ ran trời, có nhiều người bị thương phải chở đến đường đường.

Máy bay hoạt động

Có nhiều chiếc máy bay của hai đảng phái bay luyện trên kinh đô có rải giấy cổ động dân chúng rất là nhiệt liệt. Một đảng thì xui dục dân chúng nên giúp cho đảng cách mạng mà đập đổ chánh phủ, còn một đảng thì xin với dân chúng nên đem lòng tin nhiệm nơi nhà đương cuộc để giữ gìn trật tự trong nước.

ĐÍNH CHÍNH

Số 636 ra ngày 28-10 vừa rồi, trương đầu cột 5: câu 將軍 [illegible] mà sắp lầm là [illegible].

Cột 6 câu 若將七十 mà sắp lầm là 將若七二.

Nay đính chính lại.

CHUYỆN ĐỜI

Nhân đọc quyển «Hồn bướm mơ tiên»

Tôi đọc quyển *Hồn bướm mơ tiên* mà tôi có một ý mới. Ý nầy không hẳn là mới, có lẽ nhiều người đã nghĩ đến hoặc có lẽ có lúc chính tôi đây cũng đã nghĩ đến, nhưng ngày hôm nay cũng vì đọc quyển *Hồn bướm mơ tiên* mà cái ý ấy mới hiện lại trong não tôi. Thành thử tôi cho là mới. Trước khi nói đến cái ý mới ấy, tôi xin kể qua quyển *Hồn bướm mơ tiên*.

Hồn bướm mơ tiên là một chuyện tiểu thuyết do cái não tưởng tượng của nhà văn sĩ Khái-Hưng tạo thành, đã có đăng trong tạp chí Phong-Hóa và nay in thành tập. *Hồn bướm mơ tiên* là một chuyện tình mà không phải chuyện tình kết cuộc ở trong một cái nhà «xâm» (1) đóng kín, giữa bốn tấm vách với cái giường Hằng-công. . . ; cũng không phải chuyện tình đưa cặp thanh niên ra ngoài vòng cang thường luân lý, làm cho có kẻ phải than khóc phong hóa suy đồi; cũng không phải chuyện tình đưa người trong cuộc đến một cái gia đình trong êm ngoài ấm. . . Đó là các chuyện tình ta thường thấy trong tiểu thuyết và cả đều trên cõi đời thực tế nầy. Nhưng cái chuyện tình trong *Hồn bướm mơ tiên* thì khác. Nó lại là một chuyện tích nép dưới bóng từ bi, dưới chưn Phật tổ; một chuyện tình mà hai vai chủ động chỉ yêu nhau trong cõi tinh, thần, phát khởi từ trong cái không khí trầm hương thơm phức ở giữa giọng chuông tiếng mõ của một cảnh chùa.

Chuyện thế nào?

Ngọc, một sinh viên trường Cao-đẳng, ngày nghỉ hè lên ở chơi tại một cảnh chùa mà bác anh ta làm sư cụ. Trong chùa có chú tiểu tên Lan, diện mạo đã đẹp đẽ mà tánh hạnh lại dễ thương vô cùng. Không bao lâu Ngọc với Lan trở nên một đôi tri kỷ. Nhưng Lan không phải trai... Lan là một người con gái con nhà giòng dõi, trước có thọ giáo với một người rất mộ đạo Phật. Cha mẹ chết sớm, ở với ông chú, người chú nầy ép gả Lan cho một nhà phú quí. Lan đã thấm nhiễm nhiều tư tưởng cao thượng của Phật giáo, cho sự ấy là nhơ nhuốc, bèn xuất gia trốn đến tại chùa nầy cải nam trang thọ giới. Lâu ngày Ngọc vẫn nghi Lan là gái, bèn để ý khám phá cho ra cái bí mật của Lan. Khám phá được. Một đôi trai tài gái sắc gặp nhau, yêu nhau là lẽ đã đành. Nhưng Lan thì đã nặng lời thề trước Phật tổ, nên không không một dạ tu hành, còn Ngọc thì cũng vì Lan mà hy sinh cả ái tình của Ngọc. Lan xin Ngọc giữ kín nhiệm cho. Nhưng nếu Ngọc ở lại đó thì Lan cũng khó bề tu hành... mà còn e cái điều bí mật kia có ngày sẽ phát lộ. Ngọc đành lòng bỏ chùa ra đi... Hai đứa thề chỉ yêu nhau trong lý tưởng...

Chuyện chỉ có thế. Nhưng lời văn giản dị, lại thêm mấy bức tranh của tay họa sĩ Đông-Sơn tưởng như đưa người xem truyện đến lần những cảnh đồng cỏ nội mà đi vào cái cảnh chùa tịch mịch u nhã... Chuyện lại hay là vì cái kết cuộc:

Phòng sức ông Khái-Hưng đã cho cặp thanh niên kia cùng thiết nhau thì bèn nhau xa lánh cõi thiên, rồi phó giới, cùng nhau ẩn ở nơi [illegible]

https://tieulun.hopto.org

ngàn cặp khác, thì cái truyện nó chẳng tầm thường lắm ru ! Phải, họ biết nhau rồi, mình buộc họ phải xa nhau. Chàng kia khám phá ra đều bí mật rồi, mình phải bắc chàng ta đính bộ, đừng cho chàng ta bước đến nữa, mới là ngộ.

Chính vì chỗ ngộ đó, nên tôi mới nảy ra cái ý mới tôi nói trên. Không những chuyện tình mà có nhiều chuyện khác ở trên đời cũng thế. Ta nghe nói làm quan hay ăn hối lộ, tức quá, muốn biết chúng ăn hối lộ thế nào, tại sao mà ăn ? làm cách gì mà ăn được ? Thì tìm cho biết đi. Nhưng đến khi nào biết thì thôi nhé ! chớ có đại biết rồi thấy dễ cũng nhảy qua quan, rồi ăn lâu lâu, thì nó hết cái thú vị đi mà nguy nữa. Nghe nói dân biểu hay lợi dụng chuyện nầy chuyện nọ và có kẻ hành vi lờ mờ lắm ; muốn bước vô dân viện mà khám phá cho ra. Khám phá ra rồi thì thôi đi là phải, đừng có bước tới một bực nữa, bắt chước họ rồi cũng lợi dụng bằng mười.

Đại để cái ý mới của tôi nhờ chuyện *Hồn bướm mơ tiên* mà có là thế. Tôi cảm ơn ông Khái-Hưng đã gởi tặng nhà báo T. D. quyển *Hồn bướm mơ tiên*, và đã giúp cho tôi một cchuyện đời, vì *Hồn bướm mơ tiên* là một chuyện đời trong trường tình, mà cũng là một chuyện đời trong các chuyện đời khác.

(1) « Lầm » : đọc chữ chambre là phòng. Ở các nơi đô hội thường có những phòng ngủ có đủ cả giường ghế...; để cho thuê.

Cạcnhân

HOTEL D'ANNAM (Quinhon)

Phòng ngủ sạch sẽ, ăn uống tinh khiết và vừa ý, có garage để xe.

PHAN THANH KHUYÊN

Quảng-ly

HUẾ Tin mới !

Phong-trào thay đổi, mình phải tự sửa lấy mình, cần phải thận trọng lấy chức nghiệp mình.

Thứ nhất : nên ghi nhớ lấy chữ tín thiệt.

— hai : nhà buôn phải bỏ hẳn lòng tham ăn lợi nhiều.

— ba : phải có nhiều tư bản tìm hàng mua tận gốc bán giá rẻ hơn.

Ba điều đó làm được, thì mới vững bền rực rỡ, nay bản hiệu xin noi theo đó bắt đầu từ ngày 1er November 1933 mở rộng thêm rất có nhiều hàng bán sỉ, bán lẻ, giá rẻ hơn, xin kể sơ lược mấy thứ hàng HÀNG TƠ TẰM. — Lương Bắc, xuyến Bắc, xuyến Saigon, lụa Hà-đông trắng rộng, hàng Kỳ-cầu, nhiễu Nghĩa-hưng đủ mầu, lãnh bưởi đủ hạng, gấm thất thể, satin trơn bóng và đoạn Tàu đen, cachemir, nhung tơ may áo choàn, áo pardessus drap marron và nhiều thứ áo transhcoat rất xinh, bâu tơ đủ mầu làm đồi trướng, lại có bán các hàng tạp hóa cần dùng, trên 5000 thứ không thể kể xiết, cùng đồng Văn-phước Việt-nam bóng trơn đủ mầu, bình chén Nhựt-bổn, khang quá Bảo-kỳ.

Các hàng kể trên chúng tôi rất mong quý ngài quá bước tới hiệu

THUẬN-LONG 13 Rue Gia-long HUẾ

nhớt rõ lời nói đúng với sự thiệt, lại có mở thêm một tiệm ở Đồng-Hới cũng bán đủ các thứ hàng.

Trung-kỳ Nhân dân Đại-biểu viện

Bài diễn-văn của quan Lại-bộ Thượng-thư đọc ngày bế mạc Hội - đồng thường - niên Viện Nhân-dân Đại-biểu Trung-kỳ về năm 1933

Trình ông Viện-trưởng,

Trình các ông,

Nay đã xong công việc Hội-đồng thường niên của Viện, tôi xin thay mặt Chánh phủ Nam-triều mà cảm ơn các ông đã hết lòng qui hóa bàn luận các việc hai Chánh-phủ giao cho Viện xét.

Tôi xin tỏ cho các ông biết rằng các sự bàn luận của Viện, tôi đã tâu lên Hoàng-Thượng Đồng tất, và ngài lấy làm vui lòng thấy các ông bàn luận được đều kết quả ích lợi và năm nay các ông làm việc sốt sắng, đều cố ý giúp công việc thêm vời Chánh-phủ.

Các biên bản Hội đồng cùng lời thỉnh cầu của các ông nay mai sẽ in ra phát cho các ông, để nhơn dân ký viên được rõ rằng các ông đã bàn luận được những việc có ích lợi chung cả, và các lời thỉnh cầu toàn là thể theo ý công ích cho nhơn dân.

Tôi xin thay mặt hứa chắc với các ông rằng các lời thỉnh cầu ấy, Chánh phủ sẽ hết lòng lưu ý xét đến và tùy theo thể làm được thời y như lời các ông bàn xin.

Nghe các lời cao thượng Hoàng-Đế đã tuyên bố ra giữa điện Quang-Minh thời các ông rõ ý kiến chánh thể của Hoàng-đế ra thế nào, lại ngày qui Khâm-sứ Đại-thần tiếp các ông ở Tòa Khâm cũng đã diễn rõ ràng công việc Chánh phủ tâm, xem như thế thời chứng rằng hai Chánh phủ đều đồng tâm hiệp lực mà thi thố chánh sách tấn bộ và cải lương cho được hợp theo trình độ quốc dân.

Ngày tiếp các ông ở Điện Quang-Minh, Hoàng-đế có ban rằng :

« Dân nước Nam vẫn có cái thiên lương tốt, biết điều phải chăng, biết lẽ hơn thiệt. Mấy mươi đời học theo luân lý của đạo Khổng, tấm lòng trung quân ái quốc không bao giờ rời, sẽ biết tùy thời mà tấn hóa, tấn hóa một cách ôn hòa, điều độ, không có sáp tốc, vội vàng. Các ông hãy suy nghĩ trong lời đã ban bố như thế, và cũng nên thuật lại cho nhơn dân trong hạt mình biết.

Khi các ông về tỉnh thời nên truyền bá ra cho nhân dân để lần cử các ông biết rằng Chánh phủ lấy ý khoan hồng mà để các ông tham dự vào quốc sự. Các ông hãy tỏ cho họ biết chắc rằng những lời thỉnh cầu các ông đệ lên Chánh phủ, nếu vì sự công ích mà nghĩ ra và thỉnh cầu lời lẽ ôn hòa chân thiệt, thời khi nào Chánh phủ cũng sẵn lòng lưu ý xét đến. Tôi xin thay mặt Chánh phủ Nam triều và thay mặt các ông mà cảm ơn quan Cố-vấn Đại diện qui Khâm sứ Đại-thần, các quan thả hiến và ty trưởng các sở thuộc về Chính-phủ Bảo-hộ đã có lòng đem tài lịch duyệt chuyên môn mà giúp công việc của Viện, như thế là tận tâm làm điều ích lợi chung cho Nam Pháp.

Thưa các ông,

Tôi xin bế mạc hội đồng thường niên Viện Trung-kỳ Nhân-dân Đại-biểu về năm 1933.

Nội các Daladier xin từ chức

22 Oct. — Tuy toàn thể phái cấp tiến ở Hạ - nghị - viện nhất định bỏ thăm tín thành Chính phủ Daladier và các bản dự trù tài chính của chính phủ ấy mác dầu, tình hình vẫn còn là mù : Chính phủ xem ngó dễ bị đổ lắm.

25 oct. — Đến 3 giờ 30, các ông Tổng trưởng họp tại điện Elysée và ông Daladier đưa đơn từ chức cần Nội các lên quan Thống-lĩnh.

Ông Albert Serraut được cử ra lập Nội các khác. Ông còn đương bối ý kiến các nhà chính trị.

TẠI LÀM SAO NGƯỜI TA GỌI LÀ SAVON 72 PHẦN DẦU

Có người viết thơ hỏi chúng tôi nghĩa chữ 72 phần dầu để trong Savon Việt Nam mà nhiều savon khác không đề.

Số là savon lấy dầu và tách nấu ra nếu nó ăn hết dầu và tách hai thứ cọng là 72 phần trăm, nước 28 phần 100 như đúng vậy thì nó thành ra một vật không giống dầu (vì đốt không cháy và không nhớt) và không chất tách vì nó không ăn tay khi giặt đồ, và không vàng đồ, mà lại hưởi nó không nóng không gắt như lành.

Trong luật buộc người nấu savon không phép để chữ 72% khi nào nấu không đủ số dầu, vì savon nhiều hàng có thể làm một trăm kilos dầu nấu savon thiệt tốt đúng 72% thì có 150 kilos savon cấp xuống còn savon nấu như là savon khách hàu là d'empatage có thể nấu từ 300 kilos cho đến 700 kilos savon, ấy tại vì nước và vật vô ích nhiều, như đất sét vân vân.

Bởi có ấy nên savon khách bán rẻ, savon khách nấu chừng 6 giờ hoặc 10 giờ thì thành savon còn lộn dầu và tách chưa hòa ra savon thiệt mà ở trong savon ấy lại nước nhiều lắm nên giặt đồ hao, để lâu nhớt và tao lại, hư đồ, vàng đồ mà lại trình nhớt là khác.

Còn savon épuré 72% phải nấu đến năm bảy ngày, lọc đi lọc lại và những dầu và tách chưa thành ra thì lấy ra nấu lại nên savon Việt-Nam như savon Marseille là tại cách thức ấy. Và lại savon Việt-Nam tốt hơn là vì nhiều hàng đem savon Marseille lại đem thử rồi tiêu, thứ savon ấy nấu dầu xấu và thêm nhiều vật liệu không ích vì vậy nên nhiều thứ savon Marseille đem qua không tốt bằng savon Việt-Nam là khác.

Bởi vì luật phạt không phép để 72% nếu để 72% mà savon nấu không đúng thì phải bị phạt vì (fraude). giả mạo Sở coi xét ấy savon Việt-Nam để bán lại tiêm Thanh-đô vì thi nghiệm vì có chữ 72% nhưng mà savon Việt-Nam đúng theo cách trước nên không sợ chi và rồi tiền savon đã đem về tốt.

Ấy vậy quí khách mua savon Việt-Nam về dùng đã mua đỡ rẻ, đỡ thiệt lại được giúp ích đồng-bào là khác.

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Bị điện rút chết

Trong tháng Octobre nầy ở Huế đã có vài lần lụt và gió to. Tuy vậy, ngoài các cây cối ngã, giây điện đứt, không tai nạn gì.

Chiều nửa 27/10/33 trời lại mưa và gió to gần như bão, cây cối ngã nhiều, và gần Tịnh-Tâm trong thành có một đứa bé đi lượm cái vương nhằm giây điện đứt, bị rút chết tươi.

P. V.

NGHỆ-AN

Sao không thấy bồi ?

Ngày 20 tháng 2 và 25 tháng 12 Annam năm ngoái, ông Chu-huy-Khâm (mới từ trần) làng Thuận-nghĩa, huyện Quỳnh-lưu, cày trại Đồng-hồ (Yên-thành), có mất 5 con bò cày, quan huyện Yên-thành có sức cha con ông ấy tới khai Siêu ; có 2 con, tên Hồ-Hai người làng Tam-thọ, và tên Đoàn-Phan người làng Phú-tang (trong huyện ấy cả) nhận bắt bán. Chủ bò tới lần nào, quan cũng nói bắt Hai và Phan bồi cho ; đếnnay chúng nó mãn án rồi, mà chưa thấy bồi xu nào cả. Lạ thiệt !

Biết

HÀ-TĨNH

Tiền ấy đi đâu ?

Ở làng Trảo-nha, huyện Can-lộc, bảo lý phủ đồng tiền mất của dân hơn một ngàn đồng bạc (tiền nghĩa thương, tiền công điền và tiền thuế chợ) dân đã kiện ở Tòa, tỉnh, Bộ lại, Bộ hộ, Tòa Khâm, hơn một năm nay, cả thảy 9 là đơn đều, giao về huyện xét. Bây giờ quan huyện làm án cách lý trưởng mà không bắt bọn ấy bồi cho dân đồng nào cả. Không biết tiền ấy giao cho ai ?

Lương dân

QUẢNG BÌNH

Thủ đoạn bác cai làm đình

Trông hai tháng nay, tại làng Xuân dục, phủ Quảng ninh, tứ quan chỉ dân, xuất của, chung công, xây dựng ngôi đình ngói. Có Cửu Lý đốc công, cậy quyền áp chế nhiều khoản :

1 / Bửa mồng 6 tháng tám tây, đánh hương mục là Lê-Huấn rất tàn nhẫn, lấy cớ rằng hương Huấn đem dân gánh cát mà đạp lúa của lý. Ký thực bọn dân vô ý đi lỡ chân vào đồi lý, vì lúa gần đường, mà đường lại chật hẹp.

2 / Ngày 12 8 33, lại đánh hương mục Nguyễn Thưởng và hương bộ Thăng !

3 / ngày 19 - 8 - 33, đánh cựu binh Trần Trang vì biểu lấy giây tre dàng mà chưa kịp đi lấy ;

4 / ngày 29-8 33, lại đánh Nguyễn Hạt, vì buổi chiều ấy có ngày kỵ nên đến trễ.

Đó là kể sự đánh đập tàn nhẫn, còn ngoài ra như cái cọ, gây gổ xỉ mắng thì không sao kể xiết.

Lý trưởng dữ quá ! Dân

QUẢNG - NAM

Có oan không ?

Nguyên tháng trước sở làm cầu Tà-kiệu (Duyxuyên) có bị mất trộm nhiều thùng ciment; việc đã bể ra, người chủ trượng bị bắt, mà kẻ mua phần nhiều cũng bị giam ít lúc. Thình lình hôm 18 octobre, một ông Cò cùng một thầy thông lên làng Đông thành Điện Bàn, bảo lý trưởng Nguyễn-Dục truy thêm những người liên can việc đó. Thầy thông thấy mấy cái ghế mới đúc, hỏi, xả nợ nói chia lại của một người cạnh về dùng, không dính líu gì về ciment đó. Liền khi đó, ông Cò và thầy thông lên nhà Lê Thọ, tức là nhà chia ciment, hỏi, thì quả va có để lại cho xã kia; hỏi qua loa xong, bọn họ về có bắt thêm được vài người nữa. Thế là việc đã rõ ràng ciment Lê thọ mua ở Descours vẫn còn giấy bán đó. Không hiểu vì cớ gì, hôm 18 octobre có trát phủ đòi Nguyễn Dục và Lê Thọ xuống, rồi phủ đưa ra tòa án Tourane ; sau khi ra ít lâu, cả hai bị tống giam, chưa biết bao giờ xử.

Ciment chứ phải đồ quốc cấm đâu? buồng người lạ mua có giấy minh bạch mà lại bị giam. Vụ nầy có oan chăng ?

Biết

QUẢNG-NGÃI

Câu chuyện lập trường

Trước kia sáu thôn Lam điền, Chú tượng, Au sanh, Phú Au, Khả Độ và Nghĩa lập, thuộc tổng Lại đức, phủ Mộ đức, có một hương

(Xem qua trang 3 cột 6)

THUỐC HO CHIẾN THẮNG

Dùng để hắt hơi khác các phổi, có nhiều đặc tánh a) Nhuận phế chỉ khái ; b) sát trùng lao ; c) chỉ huyết hòa đàm v. v... đáng để trừ tuyệt các bịnh ho ; Khái huyết ; ho kinh niên, ho lao tuberculose pulmonaire, bệnh poitrinaire, và bronchite rất linh nghiệm, hộp nhỏ 1p 50, hộp lớn bằng 2 giá 3p.50. Mua 6 hộp tính 5p.00 miễn cước. Xin mua lấy bằng chứng thư và trước đăng tiền.

Quảng-ngãi, le 18 Août 1933

Kể trước nay người ta hay chê thuốc ho CHIẾN-THẮNG vì đang lấy làm hiệu nghiệm. Chúng tôi xét biết công hiệu các thứ thuốc của người nên muốn mua về bán lại. Vậy xin ngài cho biết giá đặc biệt cho bổ buôn thế nào. Nay xin gởi mua 1 hộp lớn và 3 hộp nhỏ cho bà đang. LÊ - ĐÌNH - THẮNG chez Quảng - Châu commerçant à QUẢNG-NGÃI.

Ai muốn xin đó nơi M. NGUYỄN-TRUNG-THÂM à Quảng-xá par ĐỒNG-HỚI.

Bản hiệu lại có bán thuốc trừ tuyệt bịnh BẠCH-THỐN-TRÙNG (ver solitaire) rất hay. Mỗi hộp lớn 2 tiền giá 1p.00.

BA CHỨNG ĐAU BỤNG CHỮA KHÁC NHAU

Trong xã-hội ta có nhiều người mắc chứng đau bụng lắm, mà ít khi được chữa khỏi. Ấy là tại thời y không biết phân biệt bộ phận nào trong bụng để thụ bệnh, cứ thấy đau bụng thì chữa bằng thuốc đau bụng thôi, cho nên khó mong lành bịnh. Dưới nầy đã phân biệt rõ ràng :

1er Đau từ giữa ngực, lại chái qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng ; ợ hơi lên cổ ; có khi ợ cả ra nước chua ; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa : đau như thế gọi là *đau dạ-dày* (đau bao tử).

2e Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội ; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau ; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần : đau như thế gọi là *đau bụng kinh-niên*

3e Đau choi chói trong bụng, ngày đau ngày không ; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lơ lửng thất thường ; sắc mặt vàng vọt hay bủng beo, da bụng dầy bì bịch : đau như thế gọi là *đau bụng phòng lịch*.

Ba chứng ấy ở Bản-hiệu đều có thuốc chuyên trị, kiến hiệu như thần, giá bán đồng nhau, mỗi lọ 0p22. 12 lọ 2p 40, 6 lọ 1p 20 Mua buôn được trừ tiền hoa hồng.

Xin hãy viết thơ kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lĩnh-hóa giao ngân

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu :

ĐIỀU-NGUYÊN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

CỐ-TINH-BỔ-THẬN

Phương thuốc bổ sức lực, bổ tinh thần kiên-tinh kiên thận cho các bạn thanh niên, vì tư lự, vì sắc dục, vì lao lực mà sinh ra ba chứng :

MỘNG TINH — Đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà mà tinh xuất.

DI TINH — Đêm ngủ mê man, tự nhiên không mộng mà tinh xuất.

HOẠT TINH — Tinh khí bất kiên, nên khi đi lại với đàn bà là bị xuất ngay.

Vô luận bệnh mắc trong thời kỳ nào, dùng thuốc nầy là khỏi tùy theo nặng nhẹ. Mỗi ve 1$ — Nữa tá giá đặc biệt 5$

NHÂN-TẠO-HUYẾT

Chuyên - trị : Tinh - thần hao-tổn, khí huyết giảm suy, có tính chất sát được trùng độc lậu và giang mai ẩn nấp trong máu, dầu các thớp xương, nhập cốt. Đã kinh nghiệm :

1) Đàn bà có mang dùng N. T. H. được an thai, bổ huyết, sinh con giỏi nuôi.

2) Sau khi sinh cũng dùng N. T. H. được đã gia thêm thịt thêm sữa cho con dùng.

3) Trẻ con sài gầy dùng N. T. H. được thanh huyết, trừ độc, gia thịt mau mập, chóng lớn, không hay mang bệnh sài lỏ và ốm yếu.

4) Sau khi đau ốm, bất cứ bệnh gì, dùng N. T. H. rất chóng bình phục, ăn ngon ngủ được, khí huyết điều hòa. Nam-nữ-lão-ấu thích hợp dụng. Mỗi chai 1$50 nửa tá 7$50 Mua thuốc, thư từ, mandat đề tên :

M. SINH-HUY

Rue Maréchal Foch à VINH

Nhẹ hóa nặng

Những em trẻ mặt bọc buồc, ít cười ít nói, bụng to đít rạm, da thịt xanh xao, đại tiện tanh hôi, ngồi đâu ngồi đó là mắc phải Cam-tích.

Bịnh nầy sinh ra bởi tỳ vị trẻ em còn đương yếu ớt mà ăn uống không có độ lượng, hoặc ăn phải vật sống sít lâu điều nên ngày dồn tháng chứa mà thành bịnh. Nếu xem thường xem khinh, không sớm tìm thuốc PHÌ-NHI CAM-TÍCH, nhãn *Bàn tay* của hiệu LỢI - SANH - ĐƯỜNG mà uống, thì sau chữa lâu lành mà đôi khi nguy đến tánh mệnh

Giá mỗi gói 0$10

Bản đường chế đủ Cao, Đơn, Hoàn, Tán rất linh nghiệm.

Thuốc Hồi tán mỗi gói 0$10

Tiêu thực tán » » 0$10

Dầu Lợi Sanh ve lớn 0$20

Dầu Lợi-Sanh » nhỏ 0$10

Thơ và mandat đề M. TRẦN-DIỀU

Chỉ điểm Lợi-sanh-đường

Avenue du Musée TOURANE

Bản đường cần thêm nhiều Đại lý.

Muốn giữ da mặt cho mịn và tươi nên dùng

CRÈME DE BEAUTÉ VAN-HOA

Chế bằng toàn chất nhuận bổ, theo phép khoa-học.

Mua buôn mua lẻ xin hỏi tại hiệu VĂN-HÓA

27 Rue Gia long — HUẾ

NÊN QUÍ ĐỒNG TIỀN

Đánh giây-thép lấy bằng gấp, nhớ dùng luôn code Vien-De, sở Bưu-Điện đã công nhận 3 năm nay, thời đáng tốn 10 phần chỉ tốn không đầy một phần.

Ví dụ muốn đánh giây-thép mấy lời nầy : *gởi 9 chai Rượu bổ « Bảo-Thọ », 12 lá dầu Khuynh-Diệp hạng C, 1000 chai dầu Hội-Thiên đặc hạng 5 xu* mà viết ra chữ tây : *Envoyez neuf bouteilles baotho douze douzaines khuynh diep C mille hoithiendac cinq cents* là tóm tắt hết sức thời cũng viết 12 tiếng, tốn 0$48. Còn viết theo code Vien-De thời chỉ viết vừa một tiếng

LEJAPICMOL

Chịu tiền sở 0$04, mà đủ nghĩa lý phân minh, rõ ràng hết sức, dễ hiểu hơn là cái câu 12 tiếng tây trên nữa.

Đôn Khuynh-Diệp Báo số 6 mà xem bản code đã sửa lại, cho đủ chữ về các món hàng đã ra thêm và sắp ra thêm.

HÓA ĐỜM CHỈ KHÁI

(thủy-hoàn)

Trị các chứng

HO

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG 28 - 30 - 32 RUE FOU-TCHÉOU HAIPHONG

NÊN CHÚ Ý

Muốn dùng « Dầu chử Thọ » cho khỏi lầm, trước khi mua xin nhìn kỹ cái tem cho giống như cái tem dưới nầy :

DẦU CHỬ THỌ

TRỊ BÁ CHỨNG

PHÚ-XUÂN HỌC-HIỆU

94, *Đường Gia-Hội (HUẾ)*

BAN TIỂU-HỌC . — từ lớp Năm đến lớp Nhứt. Dạy đủ rất chăm chỉ và rất châu đáo.

TRONG NĂM 1933 :

Sơ học Tối ưu (C. E. Elémentaires) : đi 72, đậu 18.

Tiểu học Pháp Việt (C. E. Primaires) : đi 82, đậu 55.

BAN CAO-ĐẲNG TIỂU-HỌC. — Hiện nay đã có 5 trường :

2 lớp Đệ nhất niên

1 lớp Đệ nhị niên

1 lớp Đệ tứ niên (để dạy học trò đi thi Diplôme)

Cần giáo sư đều có bằng Tú tài, Brevet Supérieur, Cao đẳng Sư phạm ở Hanoi, Cử nhân.

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh....v...v....

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

巴 次 蘇 貼 海 玉 堂

BA THỨ THUỐC CỦA HẢI-NGỌC ĐƯỜNG

1-) Ở thời đại giao thông này, vì sự lập ăn mà kẻ đi đây, người đi đó, tất nhiên phải ăn nước lạ hoặc nước độc rồi sinh bệnh: vàng da, đầy da, to bụng, bụng đi cục hay đau, ăn không tiêu, phù nề v. v. Nếu không kịp dùng thuốc BÁCH-ƯU của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG thì mang bịnh hoài. Thuốc ấy chữa đau bụng tích tụ đàn bà tích huyết cũng hiệu nghiệm lắm.

2-) Nhiều người bị đau bụng đi tả hoặc kiết lỵ, vì dùng thuốc không đúng nên bệnh nhẹ hóa nặng. Nếu mắc bệnh ấy thì kịp dùng thuốc VẠN-BẢO của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG là khỏi ngay.

3-) Khi người ta còn trẻ nhỏ thì răng thường bị xiết ăn mòn hoặc vàng khe, rồi lung lay chảy máu, hôi miệng. Khi người ta đã lớn, thì răng sâu, sưng đau, lung lay, chảy máu hoặc sinh ra nhỏ có mủ, làm cho không ăn không ngủ được. Thật đáng ghê cho bịnh đau răng! Nếu dùng thuốc CỐ XỈ-TÁN của HẢI-NGỌC ĐƯỜNG thì khỏi ngay. Người thường dùng thuốc này để xát răng thì không khi nào bị Cam răng.

Muốn mua các thứ thuốc trên này, xin xem lại số báo vừa qua (quảng-cáo ở trương 3).

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 1)

trường tại Lam Điền. Năm 1930 bị giảm; từ ấy đến nay đàng trẻ phần nhiều phải bỏ học, hoặc phải lên học tại trường An ba, đường đi xa đến ba bốn cây số, lại thêm đò giang hiểm trở. Kỳ tháng 2 annam năm nay, quan phủ có trát sức sáu xã phải làm giao ước lập trường lại. Sáu xã đã tuân lệnh sắp sửa mua vật liệu làm trường; vừa đến tháng 4, quan Phủ lại hiểu rằng: tòa không y cho lập (?).

Lạ gì mấy bác làng có thói tư kỷ, nghe quan hiểu thế, có ý mừng, vì khỏi xuất bạc tư ích làm trường, nên từ ấy đến nay họ chẳng nói chuyện trường nữa.

Vậy mong quan trên thấu rõ nỗi thất học và nỗi đi học xa đò giang nguy hiểm của đàng trẻ mà sức cho sáu xã lập trường lại thì may phúc vô cùng. Thất học

Dầu bôi BRILLANTINE chải tóc chừa bụi.

Muốn chơn tóc nên dùng THUỐC GỘI ĐẦU sạch gàu hết ngứa. Mỗi lọ lớn 0$20.
VĨNH - HƯNG - TƯỜNG — VINH

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP-BỒN NẶC-DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả

Quản-lý cõi Đông-Pháp: SAIGON, số 26, đường Chaignéau.
Chi nghánh ở tại HANOI 53 Boulevard Francis Garnier.

Muốn lập vốn
Muốn lập tư-bổn
Muốn để dành tiền cho trẻ-con ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Vé 1.000 đồng — mỗi tháng góp 8 đồng
— Vé 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng
— Vé 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo, Hội sẽ trả đã số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

Đại-lý ở Huế: M. HOÀNG-TOẠI boîte postale N° 44 HUẾ.

Dùng sữa
"LE GOSSE"

Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp* ..... 0$32

Đại-lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE — TOURANE — QUINHON

Nên đọc kỹ:

Mùa rét, bệnh nhiều hơn hết, ai bịnh nên chữa ngay đi, nhất là Phong, Lao, Hen, Đờm kinh-niên, Giang-mai, Lậu kinh-niên, Di-mộng-tinh, Đau bụng kinh-niên vân vân, vậy

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH?

« Tôi và nội-nhân tôi dùng Tiên-Tửu của Ngài thầy Hiệu-nghiệm lắm. *Tiên-Tửu quả là thần-dược, vậy Ngài lại gửi cho tôi 6 chai nữa (5 đồng 1 chai)* .. *M. TRẦN-PHƯƠNG Secrétaire des Douanes à Qui-nhơn*

«... Tiên-Tửu quả thần diệu lắm, vậy Quý-hiệu gởi cho tôi 4 chai nữa (*5 đồng 1 chai*). *Mr. ĐINH HỮU UYÊN, Commis à la Résidence Supérieure à HUẾ*».

« Ông-Thân Bá-Thân tôi đều mắc bệnh ho lao, sanh cơm lắm, ít ăn hơn ngày, chân tay buồn mỏi, đau ngực, mỏi lưng, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của Quý-hiệu, không những mau khỏi bịnh mà còn béo mập, khỏe mạnh lắm... *M. TRẦN-VĂN-ĐÔNG, commerçant à Khai-Châu.*

« Mấy thuốc Phong của ngài quả là thần diệu lắm. Người bà con cô tôi mắc bệnh đã 10 năm nay, thuốc tây thuốc Tàu bắt lắm hiệu mà vô hiệu, nay dùng thuốc *phong-hải của ngài mau thấy kiến hiệu lắm*. Vậy xin gởi cho ký thuốc nữa...

M. NGUYỄN-NGỌC-CỦN Điền-chủ à Phan thiết.

« Ông bà tôi mắc bịnh *lậu kinh niên* đã 8 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà vô-hiệu nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của ngài thấy hiệu nghiệm mau khỏi lắm... *Mr. P. K. Cần Secrétaire à la Société Agricole à THANH-HÓA*».

Coi những lời khen đó, đủ chứng rằng: Tiên-Tửu rất thần diệu đại tài, các ngài nếu uống vừa mau hết các bịnh, vừa được khỏe mạnh, lâm ăn tinh tợi phát đại, vì Tiên-Tửu rất thơm ngon, trẻ nhỏ cũng uống được, không say) là thuốc *Cố-tinh Bổ thận, Bổ Phổi, Bổ Khí huyết, Bổ gân cốt, Bổ Tỉ vị rất mạnh, rất tốt, hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm*, nên mau được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe mau đói, ngủ ngon, tiểu tiện trong mát, đại tiện nhuận hoạt, nếu có các bịnh *ho lao, đau phổi, đau ngực* hen suyễn, đau lưng, tiểu vàng đục, đau xương, ung sầu, lở chốc, phát hàng, ngứa nước, thương hàn, các bịnh lậu, tim la, *động kinh*, tê-thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dày, đàn bà bạch đới, bạch trọc, kinh nguyệt không đều, muộn con, trẻ nhỏ cam sài, sanh cơm vân vân cũng mau khỏi lắm. *Ai có trùng lao ở trong huyết*, và các các bịnh khác, dùng Tiên-Tửu sẽ hết trùng, hết nọc ngay... và ai mắc bịnh tinh hay là tự nhiên *không có con*, dùng Tiên-Tửu sẽ sanh năm đứa bảy... con châu đông vui... Tiên-Tửu quả là thần diệu lắm. *Còn như thuốc thì thần diệu nhất là: Thuốc Phong hải; ho lao, ho kinh niên thổ huyết; Hen, suyễn; Di mộng tinh; Lậu kinh niên; Giang-mai; Tả huyết kinh-niên; Đau mắt kinh-niên; đau ngực; Đau thận*, vân vân..... Vậy dùng Thuốc vừa dùng Tiên-Tửu vừa mau khỏi bịnh, cam quyết rằng suốt nước Nam không đâu có thuốc chữa các bịnh khó khăn kinh niên thần diệu đại tài bằng thuốc của Bổn-Đường. Vậy các nhất nhân, đều vạn phước, các ngài nên mách bịnh nhân gởi thơ về *ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG 22 rue des Médicaments à HANOI* mua Tiên-Tửu và Thuốc để được mau khỏi bịnh: theo lối giao ngân lãnh hóa cũng được.

Cần kíp, mỗi nhà, cần có??.....

Có một ông thầy thuốc ở trong nhà, không bằng chưa một hộp thuốc dán hiệu CON RẮN giá 0$12, trị các chứng bịnh ngoài da. Thuốc nầy hay lưng lắm, bán chạy rất nhiều, được danh tiếng lẫy lừng khắp cả Đông-Pháp. Trị bịnh tức ngực hay hơn thuốc dán Sơr-đông thấp bôi, trị ghẻ rất tài, trị nhậm mắt rất hay (vì thuốc rút ghẻ và phong độc). Trị bịnh đau và sải cáng, bạch đàm, nhứt lưng mỏi tay, mụn, mụt nhọt, nước ăn chơn, cục bướu mới mọc, lát. Dòng đến thuốc nầy qui ngài sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi hộp nhỏ 0$12 hộp lớn 0$20. Xin do nơi:

VIỄN ĐỆ *11, quai de la Susse à Huế* và các chỗ bán dầu KHUYNH-DIỆP

ĂN UỐNG KHÔNG TIÊU

Xin hãy dùng thuốc tiêu Xổ hiệu NHÀNH-MAI mỗi ngày nống vài viên, được ăn cơm nhiều, và tiêu trừ các chứng bịnh hậu. Uống trọn gói thì nó làm cho xổ đàm độc rắn, nhiều, lãi kim và côn trùng đều bị thuốc tống lôi ra cả. Giá mỗi gói: 0$15.

(Uống tiêu cơm, mỗi gói uống được 10 ngày).

Có bán khắp cả Đông-Pháp nơi các chỗ bán dầu Khuynh-Diệp. Muốn sỉ xin do nơi VIỄN ĐỆ *11 quai de la Susse HUẾ.*

Con người là ai?

TỪ ĐÂU SANH RA ĐÂY??
TẠO-HÓA SANH CHI MUÔN LOÀI VẠN VẬT??
AI MUỐN RÕ NHỮNG LỐI HUYỀN BÍ NÀY??

Xin đón xem tờ «NIẾT BÀN TẠP-CHÍ» nói rõng đạo Phật của ông BẠCH-LIÊN chủ trương, đã xuất bản ngày 15 Octobre 1933 (mỗi tháng hai kỳ) Tạp Chí số giải Niết-Bàn là cái gì? Chỉ rõ mục đích cuộc đời, từ loài sắt, đá, cây, cỏ, sâu bọ, chim cò cho đến loài người ở đâu sanh ra, vì cớ chi phải sanh muôn loài vạn vật. Tập-Chí sẽ dùng phương pháp khoa học (sciences) mà chỉ vạch những sự huyền bí, lẻ vi, mà bấy lâu tôn giáo chưa chỉ rõ. Đọc tờ Tập Chí nầy, rồi tìm y như vậy lại gặp «CHƠN TIÊN» nơi cõi trần dạy đạo, biết dùng máy thiên cơ mầu nhiệm. Tập-Chí còn chỉ rõ phương pháp tu hành chánh đáng, làm thế nào cho đặng minh tâm kiến tánh. Dẫu không phải người tu cũng nên đọc Tập-Chí nầy để khảo cứu đường Đạo. Có gởi khắp cả Đông-Pháp, mấy nơi trữ bán báo quốc âm. Ở HUẾ nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la Susse và các nhà buôn đều có. Ở xa muốn báo, xin do nơi Monsieur NGUYỄN-VĂN-LƯƠNG Boîte postale n° 63 SAIGON. Toà soạn 27, Rue Verdun SAIGON. Giá mỗi quyển 0$12. Sáu tháng 1$50, một năm 2$50.

THUỐC CHỮA BỆNH CHÓ DẠI

Của cụ HỒ-QUỲNH, rất hiệu nghiệm
Chỉ một liều khỏi 0$50
VĨNH-HƯNG-TƯỜNG
N° 77 Rue Sarraut — VINH

Một tế thuốc **PILULES PINK** thêm cho các cơ-thể yếu-mệt biết bao là máu tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh nở nang và tinh nhanh nhen thêm lên.

Thuốc **PILULES PINK** là một thứ thuốc thần hiệu để chữa khỏi bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh nhọc-mệt, bệnh tới thì lớn-sổ và bệnh trở về già, bệnh đau dạ-dầy, bệnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

VIÊN BÁ MÓNG

Giáo dục tiểu-thuyết

Soạn-giả: Thiên-Tiêu-Cung
Dịch-giả: Cao-Lãng

Số 38

— Chỉ nói khiêm thế? Tôi xin ngồi đợi. Vậy cụ bà ở nhà đi đâu vắng?

— Vâng, bà tôi mới cùng cháu ra đạo mát đâu đấy.

— Cụ bà cũng mạnh khỏe chứ?

— Cảm ơn ngài, bà tôi vẫn mạnh giỏi. Thưa ngài, Qui quyến cũng khương an?

— Không dám, cảm ơn chi, nhà tôi cũng khương an.

Nghỉ một chốc uống nước trà, Ái tử lại hỏi:

— Ở qui hạt khi trời có nóng nực như vậy không?

— Tiết nầy cũng nóng lắm. Tôi người yếu, lại gặp mùa nóng nầy nghe hơi khó chịu.

Khi nói tay cầm cơ trà rót vào chén. Trương uống nước và lấy mắt ngó sang cái nói thằng bé đang nằm và hỏi:

— Chi năm nay được mấy cháu?

Ái tử vả tiếp khách vả xây mặt trông thằng bé đương ngáy kia, trả lời:

— Tôi may phước được hai cháu, đứa đầu con gái nay 3 tuổi, còn thằng bé nầy mới sinh năm nay. Thưa xin lỗi ngài, ngài đã được mấy cháu?

— Tôi hà, muộn màng lắm, cưới vợ đã 6 năm nay mà chưa có chút con nào.

Trong khi nói, trên mặt Trương tỏ vẻ buồn rầu.

Cộp! Cộp! Ái tử nghe tiếng giày ngoài cửa, liền nói:

— Nhà tôi đã về kia.

Bửu Thuyên một tay cầm mũ rơm vừa đi vào vừa quạt, còn một tay lấy khăn lau mồ hôi, bước vào thấy Trương mừng quá, vừa bắt tay Trương vừa nói:

— Anh chờ lâu quá, xin tha lỗi cho.

— Vâng, trong lúc chờ anh, được cùng chị nói chuyện cũng vui.

— Không dám, nhà tôi quê kịch, có đâu gì anh thứ lỗi.

Lúc ấy Ái Tử vào nhà trong sắm dọn đồ nhắm rượu. Bửu Thuyên hỏi Trương:

— Biệt nhau đã lâu, hôm nay anh làm việc gì, có cái gì được thắng lợi như ý không? Lúc nầy sao thong thả mà đi chơi được?

— Chẳng có việc gì đủ nói cả. Sau khi ở trường học về, nhà ông tôi mất, rảnh gặp cái cảnh buồn cả.

Trong lúc hai người nói chuyện, Ái tử đã dọn bánh quả và các thứ quả phẩm. Trương nói:

— Chi sắm đồ phiền quá!

Bửu Thuyên nói:

— Có gì mà phiền, anh em lâu ngày gặp nhau, có bảo sắm đồ nhắm rượu để cùng nói chuyện cho vui.

Nói vừa dứt câu thì thằng bé trong nôi đã thức dậy khóc. Trương nói:

— Nghe anh mới sinh được đứa con trai, tôi xin chia mừng cùng anh.

— Cảm ơn anh. Vậy anh đã được mấy cháu?

— Thì tôi mới nói với chị, số tôi có lẽ không con, hoặc giả phước giòng dõng nhà tôi hiếm hoi sao mà trông mãi chưa có.

— Đấy là tại thân thể vợ chồng, chứ không phải tại giòng dõng đâu.

— Tôi thấy anh có hai cháu mà tôi sinh thêm, muốn sao cho được một chút.

— Muốn thì được, chớ gì.

Hai người cùng nói và cả cười. Một chốc Bửu Thuyên nói:

— Anh Ức Cầm! tôi ngày nay được gặp anh, rất lấy làm vui, vì sau khi hai ta biệt nhau, ên nam nhan bắc, phần tôi lẩn thẩn trong làng xóm quê mùa, nghe thấy hẹp hòi, còn anh tất có nhiều tri thức mới, học vấn tấn bộ được nhiều, bữa nay gặp nhau tất tôi được nhiều đều khải phát.

— Anh nói quá lời. Chúng ta không cần dấu nhau, thưa thực cùng anh, cách nhau tay lâu mà ngày nay tôi cũng chẳng khác chi ngày trước cả.

— Tôi có câu hỏi nầy, có hơi đường đột nhưng chắc anh không chấp: trước kia lúc còn đồng học, tôi thấy anh là một người có tánh chất hoạt bát rất rui vẻ, có hứng thú. Sao mà ngày nay có vẻ buồn bã lại ít nói, sắc mặt cũng có hơi sầm. Biệt nhau mấy lâu, có việc gì mà trông như ý khí có chiều tiêu mòn như thế?

Trong khi nói, Bửu Thuyên trông vào mặt Ức cầm và nói tiếp:

— Anh nghe tôi nói có lẽ sinh ngờ, đấy là tôi nói thiệt mà có lẽ anh không tự biết.

— Không, tôi vẫn như ngày trước chớ không khác gì.

Ức Cầm nói thế, trên mặt tỏ ý cười gượng mà không che được nét buồn.

Bửu Thuyên đưa chén rượu mời:

— Nầy, hãy cầm một chén nữa, anh lúc nầy còn uống rượu được khá như trước không? đấy cũng là thuốc giải buồn vậy.

Đây xin thuật qua cái cảnh gia đình của Ức Cầm:

Cảnh ngộ của Trương thật là một cái vấn đề rất khuẩn, vì trong nhà có người vợ hung dữ, thường gây chuyện rắc rối. Trong cái trường hợp «bà gia nàng dâu» Trương rất tốn công điều đình mà trong cảnh vợ chồng cũng nhân đó mà sinh đều chống chối không được hòa thuận. Người ở trên đời, dầu làm công việc xã hội nhọc mệt thế nào, mà được cái cảnh gia đình vui vẻ, cũng đủ an ủy, mà tâm hồn cũng được khoái thích; trái lại rải gặp cảnh gia đình không lối, thường sinh chuyện rầy rà thì trải qua cái cảnh ngậm đắng nuốt cay kia, thật chẳng còn có hứng vị gì. Bởi vậy nên gia đình viên mãn là cái hạnh phúc tối cao của người đời. Nay Ức cầm thấy cái cảnh gia đình vui vẻ của Bửu Thuyên mà tự nghĩ lại cái cảnh gia đình rắc rối của mình, sanh mối ngậm ngùi. Lại nghĩ Bửu Thuyên là người bạn thân thiết trong lúc đồng học, có việc gì cũng bàn nói với nhau không hề che dấu, nay nhân nhịp Bửu Thuyên hỏi, có ý muốn tỏ thực tình đầu đuôi, song còn ngập ngừng, như vậy nhiều lần

(Còn nữa)

LUẬT-BÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Điều thứ 46. — Nếu có một việc thuộc về tội đại hình phát ra mà hơn 15 năm, không biết được người chánh phạm hay là những người đồng phạm, thời sau kỳ hạn đó không được truy cứu và nghĩ xử những người phạm tội ấy nữa.

Nếu biết được người phạm tội hoặc người tình nghi, mà đã có tầm nã, nhưng chúng ẩn trốn đi không bắt được, thời kể từ ngày phạm tội phải được quá 20 năm mới được truy tiêu.

Điều thứ 47. — Thuộc về tội trung trị, nếu bắt hạn 10 năm, mà không biết được người phạm tội là ai, hoặc có biết được mà bắt hạn 15 năm không tầm nã được, thời cho truy tiêu và không được truy cứu nữa.

Điều thứ 48. — Thuộc về các hạn kể ra trong những điều 46 và 47, nếu một người phạm tội bị bắt mà quan tòa xét tội nó đã đến hạn truy tiêu, không nghĩ xử được nữa, thời phải lập án nói rõ sự lý trước tiên, để cho tòa án phúc thẩm duyệt nghị. Người bị bắt đó, đợi khi nào án lý tòa Chung thẩm duyệt y mới được tha.

Điều thứ 49. — Thuộc về tội vi cảnh, thời hạn truy tiêu về sự truy cứu là sau một năm, hạn ấy kể từ ngày phạm tội hay là ngày đáo cứu.

Điều thứ 50. — Phạm tội đại hình, trung trị hoặc vi cảnh mà người phạm chết rồi thời không được làm tội hoặc xin ân tội.

Thuộc về đại hình và hình trung trị, đương lúc truy cứu hay là lúc kết án, mà người phạm chết, thời quan tòa án phải nói rõ vào trong án rằng: người phạm đã chết thời việc truy cứu về mặt hình lý định đi.

(Còn nữa)

Đáng mừng thay!!!

Lâu nay ta hay dùng dầu trong uống ngoài xoa để trị các bệnh ngoài mát, đức dầu, đau bụng vân vân... như ta cũng có nhiều người chữa được, nhưng không được thần hiệu, nên ta cứ phải dùng dầu của người ngoài; như vậy ta thiệt mất lợi rất nhiều. Vậy bản hiệu ra công có chế được thứ Dầu XUÂN-HẢI số 17 giá 0$10 1 lọ rất thần hiệu. Vậy xin quý ông quý bà dùng 1 lọ thí nghiệm, nếu thực được thần hiệu xin giới thiệu giúp, trước thu được mối lợi sau vẻ vang cho nước nhà. Nằm rên đống thuốc thấy bệnh chẳng chịu bớt tay!!!

Lê-nam-Hưng Phan-thiết

Đại-lý:

Hồ-văn-Chiểu Quảng-ngãi

HOÀNG-VĂN-ẤP

57 Phố Ninh-xa Bắc-ninh TONKIN

HẾT KHÍ LỰC — Giá bán 1 $ 50

LẬU CÓ MỦ — Thứ đồng thuốc: BLEKNOCK, SIBERT — 1 $ 60

TIÊM LA — Dùng thuốc COMPRIMÉS de SIBERT — 1 $ 60

Hộp nhỏ mỗi viên: 1 $ 50

Giết mau vô số mầm chỉ đóng, bơi bơi nên bé, không tính tiền.

PHARMACIE SIBERT, 18, Rue d'Arbogast, MARSEILLE

Gửi kèm đơn, theo lối recommandé. Nhớ khi thư mua thì định theo số tiền.

Có bán tại các hàng bào chế tốt.

Cao già

Thời buổi văn minh nói thật không mấy người tin.

Ai muốn biết **Cao-hồ-cốt** *thật hay là giả, thì lấy một miếng nhỏ bằng hột ngô, cầm vào đầu tiêm, hơ lên ngọn đèn, hễ thấy càng hơ, càng phồng to, mà hơ lâu cũng không cháy và hơi gây nồng nàn bay ra khắp nhà, ấy là cao thật. Còn cao ban long hay là cao giả khi hơ lên đèn thì châm đen ngay, hơ lâu thì cháy và khét, chớ mua lol tiền.*

Cao nhà nấu thật tốt, giá bán mỗi lạng 4$00.

Tối nông sáng thấy cường dương và trong mình sảng khoái khác thường. Ai muốn thử cho biết thật hay giả, xin cứ gởi thơ, tôi sẽ gởi tặng một miếng nhỏ, nếu biết là cao thật sẽ mua.

Thông phán TRẦN-ĐỨC-CẢNH

57 — *Bd Harmand* — 57

TONKIN NAM-ĐỊNH

Sách thuốc Việt-Nam

làm toàn bằng chữ Quốc ngữ, có chua thêm chữ Hán

Nhà nghiên cứu khoa thuốc Việt-Nam xuất bản

Sách này do mấy nhà lương-y tinh thông nghề thuốc của ta, lưu tâm nghiên cứu các lý thuyết khoa thuốc cũ, mới, đông, tây; đem sự suy xét, lịch duyệt và kinh nghiệm, từng trải lâu năm làm thành cách sáy, mới cũ các tạng, phủ, kinh, lạc, căn nguyên các bệnh, cách xem bệnh, phép xem mạch, trị bệnh bằng thuốc ta, rất là rõ ràng, giản tiện; không những các nhà muốn nghiên cứu nghề thuốc phải cần xem tới, mà hết thảy các nhà, nhà nào cũng nên có một bộ, để biết cách phòng bệnh, giữ mình, thực là một pho sách rất hay trong xã hội ta về đường thực dụng.

Cả bộ 10 quyển, giá	3$00
Cả 10 quyển đóng gọn làm một pho, bìa giấy, giá	3$50
Ở xa mua gởi mandat trước thêm cước phí	0$40
Nếu lĩnh hóa giao ngân sẽ thêm cước phí	0$55

Thơ và mandat gởi cho

M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG

N° 123, Phố Khách -:- NAMDINH

NHIỀU NGƯỜI BỊ:

PHÒNG - TÍCH

Bơn ông đơn bà sức yếu thường hay bị, khi cơm no, rượu say vội hàm tình dục hoặc khi ăn no đi ngủ hay đi tắm sông nên thụ bệnh gọi là bệnh «PHÒNG-TÍCH». Khi thụ bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn xong hay ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt, bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng giãy.

Mới bị uống 1 liều, lâu 2 3 liều uống không công phạt, đứng bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay.

Mỗi liều hai bận uống giá: 0$40

VŨ-ĐÌNH TẤN

178 Bis Route Lachtray — HAIPHONG

Ân-tứ Kim-Tiền năm 1926

ĐẠI-LÝ:

HUẾ: VĨNH-TƯỜNG phố Gia-Long;

TOURANE: NG.-THỊ-HUỆ R. Đỗ-Hữu-Vị;

DALAT: ĐÌNH VĂN-CHÂU, Libraire;

NHATRANG: MỘNG-LƯƠNG THƯ QUÁN

PHANTHIẾT: LÊ NAM-HƯNG R. Gia-Long;

VINH: GIA-CẢT, 44 Maréchal Foch;

SAIGON: HƯNG VƯƠNG 167 R. d'Espagne;

CHOLON: PHÚNG - GIA - VIỄN DƯỢC-PHÒNG;

RACHGIA: NGUYỄN NGỌC-THÁI I. R. d'Annam

SAVON ĐẠI-TÂM 72%

THẬT TỐT! GIÁ RẺ!

Trung-kỳ mua sỉ xin do:

Sr HƯNG-TÂN PHANRI — Tổng Đại-lý: Phanthiết — Phanri — Phanrang — Nhatrang và Dalat.

M. HOÀNG-THỤY-VÂN 12 Rue Paul-Bert VINH

Tổng Đại-lý: Thanh — Nghệ — Tĩnh

Madame CAO-XUÂN-XAN Maison Nam-Hóa

Đại-lý: Huế và Tourane

L'ELIXIR DUPEYROUX

Làm cho máu có nhiều chất trừ vi trùng, bệnh gì chưa cũng khỏi các chất thơm vào máu rồi chạy qua phổi ra ngoài, thở được dễ chịu. Ăn ngon, ho bớt, cần ăn hơn trước. Đa giấy yêu cũng uống được thuốc ngọt Dupeyroux, thí nghiệm đã 40 năm, ngăn vạn ngừa đã phải mắc bệnh ho ra máu ho lao phổi, lao sương, vân vân, nhất là các bệnh nhẹ hơn như bệnh ho cổ mui, đau tức ngực, ho ra đờm, ho hen, vân vân. Mỗi chai to 1 $ 85 (Không kể tiền đoan) bán tại các hàng bào chế tốt.

Pharmacie PHAM-DOAN-DIỄN à Tourane

Viết thơ hỏi, sẽ gởi biếu cách chữa:

Laboratoires du Docteur DUPEYROUX, 5, *Square de Messine, PARIS*

Nhức mỏi gân cốt, đàn bà ít kỳ, nên bôi:

Dầu LONG NÃO

Mỗi lọ 60 gr. giá 0$20

VĨNH - HƯNG - TƯỜNG — VINH

CHƯ TÔN!

ai muốn ngăn ngừa che thân

CHO KHỎI ĐAU

NHỨT LÀ

Khan cổ, đau độc giọng, yếu tim, đau phổi thì chỉ có ngậm THUỐC HƯỞN

VALDA

Hơi thở đã thơm mà lại được Khỏi lo cảm mạo thương hàng Dầu có thở hít buổi bậm dơ dáy hay là có vật độc.

Thì cũng Khỏi lo đau

Còn có đau:

Sổ mũi, Khan cổ, Khao tiếng, nóng lạnh cũng là ho thì cũng cứ dùng THUỐC

PASTILLES VALDA

ngậm thông hơi tốt lắm.

Mà phải nhớ mua thứ thuốc do mới tinh nghiệm

Coi cho Kệ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

KHỎI SỢ

CHẾT VÌ TÌNH

Ai mắc bịnh Phong-tình như: Dương mai, cốt khí, sang-độc, tim-la, đau lậu v. v.. Dùng nhiều thứ thuốc mà không hết, ấy là độc đã nhập vào cốt. Mau tìm thuốc:

SƯU ĐỘC BẢ ỨNG HOÀN

CỦA HIỆU THUỐC

ÔNG TIÊN

PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Gầm trị các bịnh trên đây mới phát, hay là lâu năm trở đi trở lại, nó sẽ tông lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi lưu căng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhơn. Người Tây, người Tàu, người Ấn-độ, người Annam trăm người không sai một.

Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Đại-lý: Minh-Nguyệt và Lê nam-Hưng Phan-thiết, Trương-trọng-Hỷ Phan-ri, Hồ-văn-Ba Qui-nhơn..

Có gởi cách lãnh hóa giao ngân do.

NGUYỄN-VĂN-HOÀNH

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN

Rue P. Blanchy prolongée SAIGON

Trẻ con ho nên dùng thuốc

Ho hiệu LAN-DINH

Rất hay. Mỗi lọ 0$10

VĨNH-HƯNG-TƯỜNG — VINH

AI THƯƠNG VỢ,

mến con nên chú ý:

Thuốc ĐIỀU-KINH BẠCH-ĐỚI, hiệu «ÔNG TIÊN», đệ nhứt hay, trị bịnh bạch-đới hạ rất tài, người bịnh có huyết trắng dầm dề, khí nhiều khí ít, bầm đen, vàng vọt, trắng đục có giây có nhợt, nặng nhẹ lâu mau thì mấy dùng cũng dứt bịnh.

Mỗi gói 0$30 nửa lá 1$50, một lá 3$00

Và thuốc con nít THÓI-NHIỆT-TÁN, hết sức hạp với các chứng bịnh trẻ em: ăn không tiêu bụng lớn kéo gân xanh, nước da vàng thân thể ốm o, nóng đêm ngày con mắt trôm lơ, hay có ban trái đang nóng vui dùng trong 10 phút hết liền, thuốc hết sức hay, thật rẻ mỗi gói có 0.10.

Không biết bao nhiêu thơ khen tặng từ dân đến quan cùng trên các báo từ Nam chí Bắc. Xin đồng bào giúp nhau cổ động cho người bịnh biết thuốc hay mà dùng.

Có gởi lĩnh hóa giao-ngân do:

Nhà thuốc «ÔNG TIÊN»

Rue P. Blanchy prolongée *Phú-Nhuận* — SAIGON

Đại-lý: Minh-Nguyệt Phan-thiết, Trương-trọng-Hỷ Phanri, Hồ-văn-Ba Qui-nhơn, Trần-ngọc-Auna Sài-gòn, Nguyễn-hữu-Vinh Tourane, Vĩnh-hưng-Tường Vinh, Thông Huệ Quảng-trị, Nguyễn-văn-Minh Hải-phòng.

Cần thêm đại-lý các tỉnh, hoa-hồng nhiều, thể lệ dễ, xin viết thơ thương nghị với nhà thuốc.

Ai đa tư lự, tim óc hư nhược, tinh thần yếu đuối? khí huyết xấu, và kém sinh dục?

Nên chú ý!

1°) THUỐC THANH TÂM

Bổ-não-hoàn

Chuyên môn hưng vượng tinh thần, sung tác não lực, bồi bổ tâm huyết, thống trị những người chăm chỉ học tập, tư lự quá độ, hoặc hằng ngày làm việc bằng trí não nhiều, hao tổn tinh thần, lao thương tâm huyết, inh ra rối loạn gân óc, tâm thần bất định, ít nhớ hay quên, hay đánh trống ngực, nằm hay giật mình, ngủ không yên giấc, mơ, mãng, mê, sảng, chóng mặt, nhức đầu, nếu để lâu ngày sẽ sinh chứng xuyên-đầu-thống (đau óc) nữa, tư chí bải noải, ăn uống kém ngon v.v

Dùng thuốc nầy lập tức lành mạnh.

2) THUỐC DIỀUKINH

Bổ - huyết - hoàn

Chuyên môn điều hòa kinh-nguyệt, bồi âm bổ huyết, và tốt đường sinh dục. Thống trị đàn bà các chứng kinh-nguyệt xấu kém bất điều, thấy kinh tháng sớm, tháng muộn, tháng có, tháng không, tháng nhiều, tháng ít, hoặc một tháng thấy kinh vài lần, kinh kỳ trước sau đau bụng, kinh ra hoặc tím, hoặc đen, hoặc loãng, trắng, hoặc huyết hôi, huyết cục, lậu huyết, băng huyết, tích huyết, đong huyết, đẻ con hư lạnh, ốc khí sinh chứng khí hư (bạch-đới) nữa, làm cho ngăn trở, sinh dục lâu năm không chửa, sản hậu gầy mòn, mặt vàng da xám, kém mọi sức khoẻ v. v. Dùng thuốc nầy đều được khỏi cả.

2 thứ thuốc nầy cùng giá mỗi lọ **1$00**, *nửa tá* **5$00**

Bán tại

Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG

N° 127 Hàng Bông -:- Hanoi

KHẮP ĐÔNG - DƯƠNG CHỢ CÙNG QUÊ

Là lần thứ nhất trong nghề dệt ta Mới chế ra?

Bản hiệu mới chế ra thứ áo Chemisette để mặc mùa nóng bức rất mát, để chơi Tennis rất tiện, mà nhất là các ngài bận Âu-phục rất đẹp rất lịch sự

ÁO MÀU TRẮNG HAY MÀU GHI.

Cổ cổ Fermeture Éclair hạng nhất 2$00 hạng nhì 1$50

Cổ cài Clic hạng nhất 1$50 nhì 1$00

Gởi đi xa thêm 0$25 tiền cước.

Giầy deux couleurs vẫn bán 5$50 gởi đi thêm 0$70 cước.

Catalogue AN-THÀNH 1932 vẫn trừ 15%

Giầy vải trắng hay vải đen đế crêpe đào vẫn bán 1$00 gởi đi thêm 0$50 tiền cước.

AN-THÀNH 37 Phố hàng Đào HANOI

BỆNH ĐÀN BÀ!

Phần nhiều đàn bà con gái tương mắc chứng KINH-NGUYỆT BẤT-ĐIỀU tháng có tháng không, khi trồi khi sụt, trước hay sau khi kinh kỳ thường hay đau bụng, kinh ra hoặc tím hoặc đen hoặc trắng; lậu huyết, băng huyết, gió con hư lạnh, khí hư, bạch trọc, tiền tiện tức buốt, lệch lỗ cung, sa hoa muống cùng là thai tiền, sản hậu, mặt xám da vàng, kém ăn ít ngủ vân vân.....

Chứng KINH-NGUYỆT BẤT-ĐIỀU, khi sơ phát do bởi huyết hư, gan ráo. Thỉnh thoảng thấy gây gầy rông rếc, không khẳng ho khan, gân thịt giật mấy cạnh sườn đau bụng dưới tức. Ăn kém ngủ ít, mặt chóng đầu nhức, thân mình buồn bã. Hoặc vì phiền muộn, uất tức, hoặc vì bị bệnh lậu, giang mai truyền nhiễm, sau khi khỏi rồi không chịu bồi bổ, hay không biết kiêng cữ cho hợp cách vệ sanh mà sinh ra. Ai bị các chứng kể trên nên mau dùng thuốc SƠ CAN BỔ HUYẾT hoàn là được chóng khỏi.

Mỗi ve 1$ — nửa tá 5$ —

Quý khách trong TRUNG NAM-KỲ, AI-LAO, mua thuốc, thư từ, mandat đề tên:

M. SINH-HUY

Rue Maréchal Foch à VINH

Một tay quân phiệt Trung-hoa

Chẳng nói các ngài cũng biết, là TRƯƠNG-HỌC-LƯƠNG làm chúa Mãn-châu, hồi trước vì quá yêu ả phù dung, không xem gì đến việc nước, để đất Mãn-châu lọt vào tay người Nhật, Trương tự hối hận vô cùng, quyết chí xuất dương tìm cho được thuốc Giới-Yên để trừ cô ả. Nhưng nay đây mai đó, đi gần hết hoàn cầu chưa tìm được thuốc nào mà trừ cho tuyệt, may sao sang đến Việt-Nam xem tờ Công báo, thấy bài đăng của ông *TRẦN-ĐẮC-SỬ* là người chế ra thuốc *Cai-nha Phiến* rất hay. Thuốc có chứng chỉ tại Tòa và phân chất tại phòng thí nghiệm Đông-dương ngày 17 Mars 1933 ở Hanoi, được giấy chứng nhận của quan Thầy thuốc là không có chất thuốc phiện, hàn dùng thử, quả nhiên hết 2 lọ thời bỏ được, kẻ đang bỏ trong người khỏe mạnh, ăn ngủ như thường, tôi xin giới thiệu các ngài có bịnh như tôi dùng thử thuốc nầy mà trừ con ma thuốc phiện *Vân-minh-Giới-Yên-Hoàn*: hạng nhất 5$00; hạng nhì 3$00; hạng ba 2$00; hạng tư 1$00; hạng năm 0$50, ngài nào muốn cho người thêm sức khỏe, dùng thêm thuốc *Sâm nhung Sung Bổ-Hoàn*: 2$00 một hộp. Có chữa các bịnh người ơn trẻ con như: *Mộng tinh, Di tinh, Hoạt tinh, Đơn hà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, hôi, sớm, không đẻ hay có đẻ không nuôi*: mỗi hộp 1$00, 6 hộp 5$00. *Ho lao, ho hen, đàm suyễn, thổ huyết, khái huyết*, mỗi chai 1$50 đau bụng, đau tức kinh niên, phong tích 0$60, nọc lậu hay nọc giang 1$50 đau mắt màng mộng 0$60, các thứ thuốc nầy đều có giấy thí nghiệm của quan Thầy thuốc mới được bán. *Thuốc lậu* 0$50; *Giang mai*: 1$00. Đề bì, chủ nhân:

M. TRẦN - ĐẮC - SỬ

73 Phố Hàng-Gà. — HANOI

Các Đại-lý: Nguyễn văn Ngân, 6, chợ cũ Thái Nguyên (Tonkin); Lê Nam Hưng, rue Gia long, Phan thiết; Phạm văn Bằng, Phanrang (Annam); Vĩnh hiệp Phát à Mỹ Phước, Long Xuyên; Ngô văn Thọ, Commerçant Cà-mâu; Lê văn Nhuận, rue Passe Thi Nghè, 27, Saigon (Cochinchine); Huỳnh Trí, 15, Cher Pnompenh; Trương văn Tại à Kampot (Nam vang); Trần Tư, Tâcheron Thakhek; Nguyễn văn Đăng, Commerçant Pakse (Laos). Hỏi điều gì, xin gởi theo 0$05 tem. Các ngài mua thuốc nài cho được tờ giấy nhận thực của quan Thầy thuốc mới là thực hiệu.

MÁCH BÀO BÀ CON

2 thứ thuốc rất hay chữa bệnh:

Di-tinh, mộng tinh, Lậu và Giang-mai

TIÊU HẠNH LÂM Cố tinh Hoàn!

Mộng-di tinh khí loãng, khí lạnh,
Di ham chơi khó chánh được qua,
Lưng đau gối mỏi sinh ra,
Đầu vàng, mình giật, mắt hoa lại ù
Thường hoảng hốt bình thù tựa cú,
Hay chiêm bao giấc ngủ không yên.
Dương sự bất cử phát phiền,
Đêm đêm tiểu tiện đi rên năm canh.
Ấy chứng bệnh phân mình tỏ rõ,
Phải mau mau mua Cố-tinh-Hoàn,
Kiên tinh, bổ thận, ninh thần,
Uống vào khoan khoái ngày dần khoẻ lên.
Hết tật bệnh đông thêm con cái,
Vui cửa nhà sao phải chơi đu.

Hoa Liễu Giải độc-Hoàn!

Như những chứng ngứa lâm, bạch trọc,
Hay Giang-Mai, tiện độc, cam đinh.
Đều làm đau đớn trong mình,
Phát sinh mụn, giọt thân hình gớm ghê.
Kịp mua tới mua về lập tức,
Uống hết chai bệnh thực khỏi ngay.
Hoa Liễu Giải-độc rất hay,
Giúp dưỡng sinh dục sau này tốt ra.
Thêm Giải trừ quyết là tuyệt hẳn,
Chất độc kia: hình phẩn, thủy ngân,
Bấy lâu hết sức chuyên cần,
Chế ra mong để hộ thân đồng bào.

Hai thứ thuốc cùng một giá: mỗi ve 1$00, 6 ve 5$00

TIÊU - HẠNH - LÂM DƯỢC-PHÒNG

108 phố Hàng Buồm — HANOI

Ở gần đền hiệu QUÂN-HƯNG-LONG N° 80 phố khách Vinh mà mua, ở xa gởi lĩnh-hóa-giao-ngân rất chóng.

MAGASIN DE SOIERIES

TAN - LỢI

133-140, Boulevard Tổng-đốc-Phương — Cholon

Bản hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trơn, thêm nhung, thêm chỉ v. v. Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trổ. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt bổn v. v., khăn đội đầu rất vô thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp. Đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu «Teinture idéale» danh tiếng thế nay ở Nam kỳ.

Lãnh bán sách mới xuất bản nhà hiệu «Pagode Chinoise et Annamite de Cholon» (Thế ngôn Hán Việt tự điển) viết toàn Pháp văn của M. Lê-văn-Lưu, hàn lâm học sĩ, thường thư ngũ đẳng bảo đẩu bội tinh, soạn, có 26 cái ảnh chụp (photogravure).

Sách nên đọc, giá 1$00, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân 1$20.

Mấy nhà bán sách tây vô ta tại Saigon có bán.

Bánh hộp biscuits «Kim-Thời» của bổn hiệu chế tạo chẳng khác các biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng - Ích - Thành Hội - hiệu 120 Bonnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung kỳ và Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thơ về thương nghị.

TÂN - LỢI

133 140 Bd Tổng đốc Phương — CHOLON

Imprimerie TIẾNG-DÂN, HUẾ.

Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG